

Extractum Spissum

czyli wyciąg gęsty

W związku ze stuleciem pierwszej rejestracji leków w Polsce i 200-leciem Farmakopei Polskiej w poprzednim numerze przedstawiliśmy Państwu artykuł, który był podsumowaniem wykładu wygłoszonego z tej okazji na konferencji organizowanej przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Obecnie publikujemy część drugą materiału **Organizacja rejestracji leków w Polsce w latach 1918-1939**.

Skrajnie zmienna pogoda i zima niebędąca zimą skłania nas do ponownego publikowania materiałów poświęconych najczęstszemu schorzeniu, z powodu którego tłum pacjentów w każdej aptece szuka pomocy. Choroby, o których mówię, na ogół nie wymagają skomplikowanej procedury – wizyty w POZ, która dochodzi do skutku wtedy, kiedy jesteśmy zazwyczaj zdrowi. Kilkaset wirusów z bardzo różnych grup atakuje *loco minoris resistentiae*, czyli nasz górny układ oddechowy, szerząc się drogą kropelkową, zarażając kolejne legiony pacjentów, przed czym nie ma żadnej praktycznie obrony (wyjątkiem są szczepionki przeciwko grypie, tak niechętnie stosowane w Polsce – 3,4% wyszczepień w skali kraju; iluzoryczne bezpieczeństwo stanowią wszelkiego rodzaju maseczki). W związku z powyższym polecamy artykuły przypominające i konsolidujące naszą wiedzę przydatną za pierwszym stołem. Są to: **Rekomendacja farmaceuty w terapii kaszlu, Ból gardła – przegląd substancji i postaci farmaceutycznych dostępnych bez recepty**, a także lansowana przez nas metoda profilaktyczno-lecznicza, jaką jest **Zastosowanie wody morskiej w alergicznym nieżycie nosa**. Zresztą, jak wiecie Państwo z poprzednich numerów naszego czasopisma – woda morską ma szersze zastosowanie niż obiecuje tytuł tego artykułu.

Kłopoty z laktacją ma coraz więcej kobiet. Poza przyczynami wymagającymi pomocy specjalisty artykuł **Naturalne wspomaganie laktacji** zawiera szereg praktycznych i prostych porad dla każdej kobiety borykającej się z tym problemem. Dodatkową pomocą mogą być dostępne bez recepty herbatki laktacyjne, które oprócz dominującego działania galaktogennego wpływają korzystnie na ogólną kondycję matki (działanie wiatropędne, rozkurczające, uspokajające).

Zyskująca na popularności czarnuszka siewna, poza walorami kulinarnymi, ma także wiele właściwości, które mogą być przydatne w medycynie, co omówiono w artykule **Preparaty z czarnuszki siewnej (*Nigella sativa*) w leczeniu atopowego zapalenia skóry**. Wyciągi czarnuszki siewnej wykazują szeroką aktywność biologiczną dzięki znacznej zawartości oleju bogatego w NNKT (niezbędne nienasycone kwasy tłuszczowe). Liczne wyniki badań *in vitro* i *in vivo* dostarczyły ponadto danych na temat działania, m.in. przeciwzapalnego, antyoksydacyjnego, gastro-, nefro- i hepatoprotekcyjnego, przeciwnowotworowego oraz przeciwdrobnoustrojowego nasion *Nigella sativa*.

Mimo niezwykle szerokiego zastosowania w przemyśle spożywczym, kawa nadal pozostaje surowcem zielarskim o zbadanych składnikach i określonym działaniu farmakologicznym, stąd znalazła miejsce w naszym czasopiśmie: **Wpływ kofeiny i kawy na zdrowie: przegląd medycznych faktów i metaanaliz liczących wyników**. Żartobliwie o kawie pisał turecki noblista Orhan Pamuk: *Zaniechał nawet picia kawy i oczywiście jego mózg przestał pracować* („Nazywam się Czerwień”). Aby napisać edytoriał, wzmocniłem się oczywiście małą czarną, co i Państwu rekomenduję...

Wojciech Łuszczyna, wluszczyna@medyk.com.pl